

Klimat- och näringslivsdepartementet Boverket
Box 534
371 23 Karlskrona

Uppdrag till Boverket att ta fram underlag till den nationella byggnadsrenoveringsplanen enligt direktivet om byggnaders energiprestanda

Regeringens beslut

Regeringen ger Boverket i uppdrag att ta fram vissa underlag för Sveriges genomförande av delar av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning) (EPBD) samt delar av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (omarbetning) (EED).

Boverket ska

1. ta fram underlag till utkastet till nationell byggnadsrenoveringsplan enligt artikel 3 i EPBD,
2. ta fram underlag till den slutliga nationella byggnadsrenoveringsplanen enligt artikel 3 i EPBD,
3. analysera och lämna förslag på genomförande av artikel 7.2, 7.4 och 7.6 i EPBD om krav på att beräkna och redovisa växthusgasutsläpp under byggnadens hela livscykel, så kallat livscykel-GWP, för nya byggnader i enlighet med bilaga III till direktivet,
4. ta fram förslag till färdplan om införandet av gränsvärden för kumulativ livscykel-GWP för nya byggnader i enlighet med artikel 7.5 i EPBD,

5. tillgängliggöra för allmänheten en förteckning över uppvärmda eller kylda byggnader som ägs och nyttjas av offentliga organ och som har en total användbar golvyta på mer än 250 kvadratmeter i enlighet med artikel 6.5 i EED.

Boverket ska i sina underlag, förslag till genomförande och förslag till färdplan för införande, eftersträva ett kostnadseffektivt genomförande som tar hänsyn till Sveriges ledande ställning när det gäller byggnaders energiprestanda och klimatutsläpp.

Regeringen beslutar även att de delar som avser artikel 7.2, 7.4, 7.5 och sista delen av 7.6 i punkt 5 i Boverkets uppdrag att fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda (KN2024/01304) utgår.

Närmare om uppdraget

Genomförandet av uppdraget ska ske i samverkan med Statens energimyndighet (Energimyndigheten), vilket innebär att Energimyndigheten löpande ska hållas uppdaterad och vid behov bidra med relevant sakkunskap. Energimyndigheten och Boverket ska tillsammans samordna de olika avsnitten i byggnadsrenoveringsplanen och säkerställa att hänvisningar mellan avsnitten är korrekta.

Boverket ska vid utförandet av uppdraget sträva efter nordisk harmonisering av regelverk på byggområdet, i enlighet med Nordiska ministerrådets deklaration från den 27 september 2023.

Underlaget till utkastet till nationell byggnadsrenoveringsplan och underlaget till den slutliga nationella byggnadsrenoveringsplanen ska omfatta de delar som framgår av artikel 3 i EPBD, med undantag för punkt 2 första stycket c, d och h. Utöver vad som framgår i artikel 3 ska byggnadsrenoveringsplanen omfatta nationella strategier och åtgärder för utbyggnad av solenergiinstallationer enligt artikel 10.3 och en analys av inspektionssystem av uppvärmnings-, ventilations- och luftkonditioneringssystem enligt artikel 23.9. Byggnadsrenoveringsplanen ska utgå från bilaga II till EPBD och Europeiska kommissionens mall.

Boverket ska i uppdraget redovisa gränsvärden för lokalbyggnader i enlighet med artikel 9.1 i EPBD och utvecklingsbanor för bostadsbyggnader i enlighet med artikel 9.2 i EPBD.

Uppdraget ska bygga vidare på de analyser som utförs i uppdraget som Boverket fick i juni 2024 om att fastställa metoder och definitioner enligt direktivet om byggnaders energiprestanda (KN2024/01304). Det förevarande uppdraget ersätter dessutom det tidigare uppdraget avseende artikel 7.2, 7.4, 7.5 och den sista delen av 7.6 i EPBD.

Vid genomförande av de delar av uppdraget som rör artikel 7 ska myndigheten utgå från regeringens bedömning i regeringens skrivelse Klimathandlingsplan – hela vägen till nettonoll (skr. 2023/24:59) att klimatdeklarationerna av byggnader bör utvidgas för att uppfylla de krav som följer av EU:s regelverk samtidigt som den administrativa bördan begränsas. Boverket ska inhämta synpunkter från relevanta aktörer inom bygg- och fastighetsbranschen, myndigheter, kommuner m.fl.

När det gäller delen av uppdraget om att ta fram och offentliggöra en förteckning av byggnader som ägs och nyttjas av offentliga organ ska Boverket utgå från definition av offentliga organ i artikel 2.12 i EED. Myndigheten ska föra dialog med Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) om denna del av uppdraget. Boverket ska även analysera möjligheterna att undanta byggnader från förteckningen med grund i artikel 6.2a–c, vilket ska eftersträvas i största möjliga utsträckning.

Boverket ska utforma förslagen så att de på en övergripande nivå bidrar till ett ändamålsenligt och samhällsekonomiskt effektivt genomförande av direktivet på en nivå som inte innebär överimplementering utan som är till nytta för och gynnar fastighetsägare i Sverige och tar hänsyn till den energieffektivisering som redan sker, jämfört med situationen i andra medlemsländer. En konsekvensutredning ska göras för att minimera risken för att olönsamma och kostsamma åtgärder behöver genomföras av hushåll och företag, se förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar. Myndigheten ska även beakta de särskilda förutsättningarna för ideella organisationer som äger eller använder byggnader samt vikten av ett robust och leveranssäkert energisystem.

Underlag till utkastet till byggnadsrenoveringsplan ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 1

oktober 2025. Senast fyra veckor efter att underlaget har lämnats till Regeringskansliet ska Boverket, i samverkan med Energimyndigheten och efter dialog med Regeringskansliet, genomföra ett offentligt samråd i enlighet med artikel 3.4 i EED. Inom två veckor efter samrådet ska Boverket inkomma med en sammanställning av inkomna synpunkter till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Boverket ska senast den 1 oktober 2025 även redovisa genomförandet av den del av uppdraget som avser en förteckning över uppvärmda eller kyllda byggnader som ägs och nyttjas av offentliga organ enligt artikel 6.5 i EED.

Senast den 1 mars 2026 ska Boverket redovisa förslag på de delar av byggnadsrenoveringsplanen som rör artiklarna 9.1 och 9.2, med nivåer för krav på minimistandarder för energiprestanda (MEPS) för lokalbyggnader och utvecklingsbanor för bostadsbyggnader.

Senast den 1 juni 2026 ska Boverket redovisa förslag på genomförande av krav på att beräkna livscykel-GWP för nya byggnader och gränsvärden för kumulativ livscykel-GWP samt nödvändiga författningsförslag.

Boverket ska senast den 1 oktober 2026 slutredovisa uppdraget. Slutredovisningen ska omfatta underlag till den slutliga nationella byggnadsrenoveringsplanen och förslag till färdplan om gränsvärden för kumulativ livscykel-GWP. Redovisningarna ska lämnas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Den 10 oktober 2023 trädde EED i kraft och den 28 maj 2024 trädde EPBD i kraft. Direktiven är del av 55-procentpaketet, som syftar till att EU senast 2050 ska nå klimatneutralitet.

Bakgrunden till direktivet är att byggnader på unionsnivå i dag står för 40 % av den energi som används och 36 % av de energirelaterade direkta och indirekta växthusgasutsläppen och att energiförbättrande renovering av byggnader därför är viktigt för att minska EU:s energianvändning, klimatutsläpp och beroende av gasimport. Direktivet är också en del av genomförandet av ”renoveringsvågen” från 2020, som bland annat syftar till att fördubbla energirenoveringstakten fram till 2030.

I EPBD fastställs bland annat ett mål till 2050 att hela byggnadsbeståndet ska uppnå de s.k. nollutsläppsbyggnadskriterierna. Det fastslås också krav på medlemsländerna att säkerställa en viss renovering av befintliga lokal- och bostadsbyggnader till 2030 och framåt. Utöver krav på renoveringar av byggnader så innehåller direktivet särskilda bestämmelser om solenergi, laddinfrastruktur, energiklassning, energideklarationer, gemensamma kontaktpunkter, renoveringspass, smarthetsindikatorer för byggnader, finansiering och kompetensförsörjning.

Enligt artikel 3 i EPBD ska varje medlemsstat fastställa en nationell byggnadsrenoveringsplan för att säkerställa renovering av det nationella bostadsbyggnadsbeståndet och lokalbyggnadsbeståndet, både offentligt och privat, till ett byggnadsbestånd med en hög grad av energieffektivitet där fossila bränslen fasas ut senast 2050, i syfte att omvandla befintliga byggnader till nollutsläppsbyggnader.

Varje nationell byggnadsrenoveringsplan ska inkludera ett flertal delar som anges i artikel 3, däribland en översikt över det nationella byggnadsbeståndet för olika byggnadstyper, en färdplan med nationellt fastställda mål och mätbara framstegsindikatorer i syfte att säkerställa ett ytterst energieffektivt och fossilfritt nationellt byggnadsbestånd och omvandling av befintliga byggnader till nollutsläppsbyggnader senast 2050, en översikt över investeringsbehoven för genomförandet av den nationella byggnadsrenoveringsplanen, en nationell utvecklingsbana för renovering av bostadsbyggnadsbeståndet, inbegripet milstolparna för 2030 och 2035 avseende genomsnittlig primärenergianvändning, m.m.

Varje medlemsstat ska till stöd för utarbetandet av sin nationella byggnadsrenoveringsplan genomföra ett offentligt samråd om denna innan den överlämnas till kommissionen. Medlemsstaterna ska lämna in det första utkastet till byggnadsrenoveringsplan till kommissionen senast den 31 december 2025. Kommissionen ska därefter bedöma utkastet till nationella byggnadsrenoveringsplaner och utfärda landspecifika rekommendationer. Medlemsstaterna ska därefter lämna in den första nationella byggnadsrenoveringsplanen till kommissionen senast den 31 december 2026. Därefter ska byggnadsrenoveringsplanen uppdateras vart femte år.

Artikel 7.2–7.4 i EPBD fastställer att medlemsstaterna ska säkerställa att livscykel-GWP beräknas och redovisas för alla nya byggnader enligt bilaga

III i samma direktiv. Dessutom ska varje medlemsstat ta fram en färdplan om införandet av gränsvärden för kumulativ livscykel-GWP för alla nya byggnader enligt artikel 7.5. Färdplanen ska rapporteras till kommissionen senast den 1 januari 2027.

Enligt artikel 9.1 i EPBD ska medlemsstaterna fastställa minimistandarder för energiprestanda för lokalbyggnader och utvecklingsbanor för progressiv renovering av bostadsbyggnadsbeståndet. När det gäller energiprestanda för lokalbyggnader får medlemsstaterna också fastställa och offentliggöra kriterier för att undanta enskilda lokalbyggnader från kraven i denna punkt mot bakgrund av den förväntade framtida användningen av byggnaden, vid allvarliga svårigheter eller vid en ogynnsam kostnads-nyttoanalys.

Enligt artikel 9.2 i EPBD ska varje medlemsstat senast den 29 maj 2026 fastställa en nationell utvecklingsbana för en progressiv renovering av bostadsbyggnadsbeståndet i linje med den nationella färdplanen och de mål för 2030, 2040 och 2050 som ingår i medlemsstatens nationella byggnadsrenoveringsplan och med syftet att omvandla det nationella byggnadsbeståndet till nollutsläppsbyggnader senast 2050.

EED innehåller flera nya tillägg, artiklar och ändringar jämfört med det tidigare EU-direktivet. EED fastställer bland annat ett bindande övergripande energieffektivitetsmål på EU-nivå för total slutlig energianvändning som medlemsländerna ska bidra till genom indikativa nationella bidrag. Direktivet fastställer även ett höjt årligt nationellt energisparkrav och att offentlig sektor ska ha en framträdande roll i det fortsatta energieffektivitetsarbetet.

Artikel 6 i EED handlar om den offentliga sektorns byggnaders roll som förebild. Enligt artikel 6.5 i EED ska medlemsstaterna senast den 11 oktober 2025, upprätta, publicera och tillgängliggöra för allmänheten en förteckning över uppvärmda eller kylda byggnader som ägs och nyttjas av offentliga organ och som har en total användbar golvyta på mer än 250 kvadratmeter. Medlemsstaterna ska uppdatera förteckningen minst vartannat år. Förteckningen ska vara kopplad till den översikt över byggnadsbeståndet som görs inom ramen för de nationella byggnadsrenoveringsplanerna och de relevanta databaserna.

På regeringens vägnar

Lotta Edholm

Moa Forstorp

Kopia till

Försvarsdepartementet /EMF

Socialdepartementet /HC

Finansdepartementet /BA, DOF, KO, SFÖ och SKA

Kulturdepartementet /KKM

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet /BB, SPN och TM

Regeringskansliets förvaltningsavdelning

Boverket

Konjunkturinstitutet

Statens energimyndighet

Sveriges Kommuner och Regioner